

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
(дата звернення: 02.10.2021).

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2021. № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 02.10.2021).
4. Де Сальвия М. Прецеденты Европейского Суда по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящиеся к Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод. Судебная практика с 1960 по 2002 г. СПб.: изд-во «Юридический центр Пресе», 2004. 1072 с. (дата звернення: 02.10.2021).

Гаркуша Аліна Григорівна

кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції, доцент кафедри кримінального процесу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Ананійчук Богдана Олегівна,

курсантка 3-го курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРИНЦИПУ ПРЕЗУМПЦІЇ НЕВИНУВАТОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Говорячи про права людини ми не можемо оминати увагою широкий спектр прав, котрі гарантується презумпцією невинуватості. Відтак ми повинні розуміти, що саме данні засади гарантують будь якій особі право на те, що її не буде обвинувачено в певному правопорушенні доки її вину не буде доведено.

Даний принцип закріплюється на вищому законодавчому рівні, а саме у статті 62 Конституції України нам наголошується на даній засаді. Також у даній

статті наголошується на тому, що ніхто не повинен доводити свою невинуватість [1].

Також необхідно зазначити, що дана засада знайшла своє відображення в статті 17 Кримінально-процесуального кодексу, з цього випливає, що саме вона є важливою засадою будь-якого кримінального провадження [2].

Необхідно зазначити, що саме дана засада унеможлиблює притягнення до відповідальності невинну особу, що у свою чергу виступає однією з фундаментальних засад демократичного суспільства.

Важливим аспектом також виступає забезпечення даного принципу у міжнародних нормативно – правових актах, а саме у ст. 11 Загальної декларації прав людини, прийнятої Генеральною Асамблеєю ООН у якій зазначається, що кожна людина, обвинувачена у вчиненні злочину, має право вважатися невинною доти, доки її винність не буде встановлена в законному порядку шляхом прилюдного судового розгляду, при якому їй забезпечують усі можливості для захисту. Тобто, за допомогою даного нормативно – правового акту даний принцип закріплюється у міжнародному законодавстві. Необхідно зауважити й той факт, що у даному нормативно – право акті, як і у Конституції України проголошено право людини не бути обвинуваченою без законного рішення суду.

На нашу думку, дані принципи вважаються одними з основоположних і захищаються не тільки в нашій державі, але й в інших цивілізованих країнах світу.

Розглядаючи дане питання ми не могли не приділити увагу таким аспектам, як порушення даної презумпції. Відтак говорячи про Україну ми повинні наголосити, що порушення в даному принципі найчастіше містять своє відображення у таких випадках. По-перше, часто посадові або службові особи не дочекавшись офіційного вироку суду вдаються до публічних заяв про винуватість тієї чи іншої особи. Другим не менш яскравим прикладом порушення даної презумпції виступає винесення судом рішення, котре не виступає обвинувальним вирокom містить у собі думку про винуватість особи.

Третім з найбільш популярних порушень даного принципу виступає затримання осіб, підозрюваних та/або обвинувачуваних у вчиненні злочину, і обранні щодо них запобіжного заходу [4, с. 47]

Виходячи з даних порушень ми розуміємо, що на сьогодні принцип презумпції невинуватості повинен більш детально захищатися, адже як зазначає такий правник як Т.Фулей, презумпція невинуватості є основоположним принципом (насамперед кримінально-процесуального права) і водночас правом людини на справедливий суд.

Також ми повинні, ще раз наголосити на тому, що дотримання принципу презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини є провідним, оскільки особа до винесення обвинувального вироку щодо неї вважається невинуватою у скоєнні кримінального правопорушення. Якщо не доведено судовими та правоохоронними органами причетності особи до скоєного, вирок має бути виправдувальним.

Саме тому ми можемо дійти висновку, що принцип презумпції невинуватості особи є одним з найбільш необхідних в кримінальному провадженні й саме через це він й захищається не лише на вищому державному рівні, але й за допомогою міжнародних нормативно-правових актів, відтак ми повинні зробити усе можливе з метою припинення будь-яких правопорушень, що пов'язані з даним принципом.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996, № 30, поточна редакція 01.01.2020 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 19.09.2021)
2. Кримінально процесуальний кодекс від 13.04.2012, № 4651-VI поточна редакція 08.08.2021 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення 19.09.2021)
3. Фулей Т. Презумпція невинуватості: концептуальні підходи. Засади і принципи судочинства. Слово національної школи суддів України № 1(1). 2012 С. 39–53 (дата звернення 19.09.2021).